

ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)
DOI:10.52058/2708-7530-2023-5(24)

VĚDA A PERSPEKTIVY

No 5(24)
2023

Ми з України

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-5\(24\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-5(24))

Věda a perspektivy

N° 5(24) 2023

Praha, České republika
2023

Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 5(24) 2023. str. 355

Zveřejněno rozhodnutím akademické rady Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (zápis č. 33/2023 ze dne 22. Směr 2023)

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, České republika se sídlem V Lázních 688,
Jesenice 252 42
IČO 03562671 Praha, České republika
zastoupen Mgr. Markétou Pavlovou

Časopis vychází v rámci práce vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“ a s vědeckou podporou: veřejné organizace „Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration“, veřejné organizace „Association of Scientists of Ukraine“, Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)

Časopis je zařazen do mezinárodní vědeometrické databáze Index Copernicus (IC), mezinárodního vyhledávače Google Scholar a do mezinárodní vědeometrické databáze Research Bible

Šéfredaktor:
Karel Nedbálek - doktor
práv, docent (Zlín, Česká
republika)

Zástupce šéfredaktora:
Markéta Pavlova - ředitel,
Mezinárodní Ekonomický
Institut (Praha, Česká
republika)

Dina Dashevska - geolog,
geochemist Praha, Česká
republika (Jeruzalém, Izrael)

Členové redakční rady:

- Humeir Huseyn Achmedov** - doktor pedagogických věd, profesor (Baku, Ázerbájdžán)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Dina Dashevsky - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jerusalem, Izraeli)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)
Badri Getchbaya - doktor ekonomie, profesor, docent na Batumi State University. Shota Rustaveli (Gruzie)
Laila Achmetová - doktorka historických věd, profesorka politologie, profesorka UNESCO, mezinárodní žurnalistiky a médií na žurnalistické fakultě Kazašské národní univerzity (KazNU). al-Farabi (Kazachstán)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Michał Tomasz - doktor věd, docent katedry geografie regionálního rozvoje, University of Gdańsk (Polsko)
Vladislav Fedorenko - doktor práv, profesor, DrHb - doktor habilitace práva (Polská akademie věd), čestný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)

Články jsou vyvěšeny v redakci autora. Za obsah a pravopis zaslaných materiálů odpovídají autoři

OBSAH

SÉRIE “Ekonomika”

Iryna Ivakhnenko, Dmytro Prykhodko, Mykhailo Churylo 10
HR MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION USING INNOVATIVE METHODS

Петро Бечко, Ольга Пономаренко, Василь Нагорний, Андрій Гірасімов, Сергій Чигринець 23
ОЦІНКА БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

Євгеній Бушинський 38
РЕВІТАЛІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ В ПОЛІТИЦІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Руслан Кукурудз 55
ПАРТНЕРСТВО У ВІДНОСИНАХ МІЖ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Наталія Трушкіна 71
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПАРАДИГМА» З ПОЗИЦІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

SÉRIE “Pedagogika”

Oksana Kuntso 83
PEER MEDIATION AS A TEACHING STRATEGY FOR DIVERSE PROFICIENCY EFL CLASS

Юрій Краснобокий, Ігор Ткаченко, Катерина Ільніцька 90
СИНЕРГЕТИЧНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ КЛІМАТУ НА ПЛАНЕТАХ СОНЯЧНОЇ СИСТЕМИ

Володимир Назаревич, Ілля Вожжов 109
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Людмила Новаківська 118
*ІСТОРИЯ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ ЯК
ОСОБИСТІСНОЇ ЯКОСТІ (ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСИ)*

Наталія Поліщук 129
*ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА
УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ
ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ*

Марина Солтусенко 138
*ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІКТ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В
КОНТЕКСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ*

SÉRIE “Filologie”

Тетяна Хоменко 143
*НАЙМЕНУВАННЯ ХИЖИХ ТВАРИН У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ
ДАВНІХ ГЕРМАНЦІВ*

SÉRIE “Historické vědy”

В’ячеслав Гордієнко 157
ЛИЦАРСЬКА МОРАЛЬ РАДЖПУТІВ

Галина Гордієнко 169
ВИРОБНИЧА ПОВСЯКДЕННІСТЬ ВІЗАНТІЙСЬКОГО СЕЛЯНИНА

Сергій Куценко 181
*ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОФІЦІЙНИХ САЙТІВ МУЗЕЇВ
ЯК ДЖЕРЕЛО ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ*

SÉRIE “Veřejná správa”

Леся Пронь 194
*ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО
ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ*

SÉRIE “Lékařské vědy”

- Жанна Капушак, Олександр Савчук, Ярослав Стравський** 208
ПЕРЕКИСНЕ ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ В ОРГАНІЗМІ ТВАРИН І ЛЮДЕЙ ТА РОЛЬ АНТИОКСИДАНТІВ У ЗНИЖЕННІ РІВНЯ ПРОДУКТІВ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ

SÉRIE “Filozofie”

- Лада Прокопович, Юлія Роговик** 219
МЕДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ І ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФІЛОСОФСЬКІ МЕТАФОРИ

SÉRIE “Sociologie”

- Olha Skorostetska** 227
ALGORITHM OF TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE IN THE POST-WAR TIME ON THE EXAMPLE OF THE CITY OF KYIV AS A CAPITAL DESTINATION

SÉRIE “Ekologie”

- Volodymyr Vitenko, Vladyslav Parakhnenko, Inna Didenko, Olena Zadorozhna. Sergiy Koval, Vitalii Chernysh** 240
COMPLEX ASSESSMENT OF THE ADAPTATION POTENTIAL OF AMBROSIA ARTEMISIIFOLIA L. IN THE CONDITIONS OF THE RIGHT- BANK FOREST-STEPPE OF UKRAINE

SÉRIE “Geologické vědy”

- Адам Бодюк** 250
РЕСУРСОМЕТРІЯ У ГОСПОДАРСЬКИХ ПОРІВНЮВАЛЬНИХ ОЦІНКАХ КОРИСНИХ КОПАЛИН

SÉRIE “Zeměpis”

Михайло Мельнійчук, Олег Мельник, Лариса Чижевська, Зоя Карпюк, Ірина Єрко, Надія Мельник, Роман Качаровський, Олена Антипюк 263
ПРИРОДНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛЮБЛИНЕЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Ірина Нетробчук, Сергій Полянський, Валентина Стельмах, Володимир Юровчик, Тетяна Полянська, Віталій Соловей, Роман Качаровський, Сергій Ковальчук 277
ТУРИЙСЬКА ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПРИРОДНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОБ'ЄКТІВ ПЗФ МАЛИХ РІЧОК ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ

SÉRIE “Biologie”

Юлія Куш 293
ЗМІНИ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ: ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

SÉRIE “Architektura a územní plánování”

Василь Стовбан 309
РОЗПОДІЛ ПРОСТОРОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

SÉRIE “Politologie”

Olena Maksymchuk 323
FEATURES OF THE FORMATION OF THE PHENOMENON OF CIVIL SOCIETY IN UKRAINE: THEORETICAL ANALYSIS

SÉRIE “Psychologie”

Ольга Горіна 336
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Věda a perspektivy № 5(24) 2023
ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)

SÉRIE “Chemické vědy”

Тетяна Обушенко, Наталія Толстопалова, Ольга Сангінова, Мірра Терещенко **347**
ВИДАЛЕННЯ ІОНІВ МАНГАНУ З ВОДНИХ РОЗЧИНІВ

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-5\(24\)-277-292](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-5(24)-277-292)

Ірина Нетробчук

*кандидат географічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-8633-7426>*

Сергій Полянський

*кандидат географічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>*

Валентина Стельмах

*кандидат географічних наук,
старший викладач кафедри фізичної географії географічного факультету,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7106-4242>*

Володимир Юровчик

*кандидат географічних наук,
викладач з базової та фундаментальної підготовки,
Луцький фаховий коледж рекреаційних технологій і права,
м. Луцьк, Україна,
<http://orcid.org/0000-0003-1947-4807>*

Тетяна Полянська

*асистент кафедри міжнародних економічних відносин,
факультету бізнесу та права,
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк, Україна*

Віталій Соловей

*старший викладач Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж технологій, бізнесу та права,
Волинський національний університет імені Лесі Українки»,
м. Луцьк, Україна*

Роман Качаровський

*магістр географії, старший лаборант кафедри економічної та
соціальної географії географічного факультету,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>*

Сергій Ковальчук

*магістр географії, старший лаборант
кафедри фізичної географії географічного факультету,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-0015-1541>*

**ТУРІЙСЬКА ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПРИРОДНИЙ
РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОБ'ЄКТІВ ПЗФ МАЛИХ РІЧОК
ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ**

Анотація. Природний рекреаційний потенціал басейну малих річок Турійської ТГ було визначено як рекреаційну ємність територій об'єктів її природно-заповідного фонду (ПЗФ). Узагальнено інформацію щодо басейнів малих річок та їх морфометричних показників. Описано клімат громади у річному та сезонному часових зрізах на прикладі 2022 р. Охарактеризовано об'єкти ПЗФ малих річок громади, зосереджено увагу на біологічному різноманітті, визначено їхню рекреаційну ємність згідно максимально жорстких нормативів одночасного (0,1 ос./га) та тривалого (0,8 ос.·год/га) рекреаційного навантаження. Запропоновано заходи оптимізації їх функціонування та подальшого рекреаційного використання.

Ключові слова: децентралізація, територіальна громада, природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, річки, озера, природно-заповідні об'єкти, р. Прип'ять, р. Турія, р. Стохід, Турійська ТГ, Ковельський район, Волинська область.

Iryna Netrobchuk

Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the Department of Physical Geography, Faculty of Geography, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-8633-7426>

Serhiy Polianskyi

Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the Department of Physical Geography, Faculty of Geography, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>

Valentina Stelmakh

Candidate of Geographical Sciences, Senior lecturer of the Department of Physical Geography, Faculty of Geography, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-7106-4242>

Volodymyr Yurovchyk

Candidate of Geographical Sciences, lecturer of basic and fundamental training at the Lutsk Vocational College of Recreational Technologies and Law, Lutsk, Ukraine, <http://orcid.org/0000-0003-1947-4807>

Tetyana Polyanska

assistant professor of the Department of International Economic Relations, Faculty of Business and Law, Lutsk National Technical University, Lutsk, Ukraine

Vitaly Solovei

senior lecturer of the Separate Structural Unit «Specialized College of Technology, Business and Law, Volyn National University named after Lesya Ukrainka», Lutsk, Ukraine

Roman Kacharovskiy

*Master of Geography, senior laboratory assistant of the
Department of economic and social geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>*

Serhiy Kovalchuk

*Master of Geography, senior laboratory assistant of the
Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-0015-1541>*

THE TURIYSKA TC OF THE VOLYN REGION: THE NATURAL RECREATIONAL POTENTIAL OF THE OBJECTS OF NRF OF SMALL RIVERS AND WAYS TO PRESERVE IT

Abstract. The natural recreational potential of the small rivers of the Turiyska TC was defined as the recreational capacity of the territories of the objects of its nature reserve fund (NRF). Information on small rivers and their morphometric indicators is summarized. The climate of the community in the annual and seasonal time sections is described in the example of 2022 year. The objects of NRF of small rivers of the community are characterized, their biological diversity is focused, their recreational capacity is determined according to the most rigid standards of simultaneous (0.1 persons/ha) and long term (0.8 persons·h/ha) recreational load. Measures to optimize their functioning and further recreational use are proposed.

Keywords: decentralization, territorial community, nature reserve fund, recreational potential, rivers, lakes, nature reserve objects, Styr river, Stokhid river, Turiyska TC, Kovel district, Volyn region.

Постановка проблеми. Рекреаційне природокористування – це комплексна галузь, що забезпечує відпочинок людини, відтворення та зміцнення індивідуального й суспільного здоров'я (фізіологічного, психологічного, ментального, соціального) шляхом безпосереднього використання не тільки відповідних природних ресурсів (мінеральних вод, лікувальних грязей тощо), а й природних умов, зокрема, кліматичних. Використання рекреаційних ресурсів потребує створення відповідної інфраструктури. Для потреб практики надзвичайно широке поняття «рекреаційні ресурси», що охоплює природні ресурси, природні умови,

природні об'єкти, а також всі соціальні та історико-культурні здобутки людства, замінюють абстрактним узагальненим поняттям – «рекреаційний потенціал», що уособлює собою кількісні параметри можливості організації рекреаційного природокористування, напр., кількість рекреантів, що можуть одночасно або впродовж певного періоду часу скористатися рекреаційними послугами в межах якогось об'єкта, постійного чи тимчасового місця розташування. Рекреація на малих річках може здійснюватися в різних формах: активний і пасивний відпочинок у межах прибережної частини та самому руслі, а також перебування у природних атракціях їх басейнів водозбору. В межах Турійської ТГ такими атракціями є об'єкти ПЗФ, тому актуальним є проведення додаткових досліджень сучасного стану басейнів малих річок з точки зору визначення та оптимізації використання їх рекреаційного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Рекреаційний потенціал об'єктів природно-заповідного фонду басейнів малих річок області досліджували І. М. Нетробчук, Л. Т. Чижевська [11; 22], З. К. Карпюк [22], С. В. Полянський [11], В. Ю. Стельмах, Т. О. Полянська, Н. В. Мельник, І. В. Єрко, О. В. Мельник [11], С. І. Ковальчук, Р. Є. Качаровський [11; 22], О. В. Антипюк, М. О. Павлушенко, О. С. Шевчук, М. М. Алексійчук [15], Д. Л. Ярмолюк, Д. В. Журба [6].

Проблемою визначення рекреаційної ємності територій природно-заповідного фонду займалась низка науковців О. О. Бейдик, О. О. Вовкунович, С. А. Генсирук, А. А. Голуб, В. С. Кравців, М. В. Копач, С. П. Кузик, Н. В. Фоменко, Р. І. Ханбеков, Л. П. Царик, Л. М. Полетаєва та ін.

Мета статті. Метою проведеного наукового дослідження є вивчення та оцінка природного рекреаційного потенціалу малих річок Турійської територіальної громади Ковельського району Волинської області, виявлення природних передумов його формування, визначення подальших перспектив функціонування природоохоронних об'єктів у басейні малих річок громади. Для досягнення мети ставилися такі завдання: 1) визначити основні морфометричні характеристики басейнів малих річок; 2) дати характеристику наявній структурі природно-заповідних об'єктів; 3) розглянути природні передумови рекреаційного потенціалу об'єктів ПЗФ; 4) обчислити рекреаційну ємність об'єктів ПЗФ; 5) обґрунтувати основні заходи щодо оптимізації використання рекреаційного потенціалу та забезпечення повноцінного функціонування об'єктів ПЗФ.

Для успішного виконання поставлених завдань, здійснено аналіз інформації та довідкових матеріалів Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА, інформації інтернет-сайтів Ковельської районної державної адміністрації

та Турійської територіальної громади. У ході дослідження використано порівняльно-географічний, статистичний, аналітичний методи, проведено узагальнення та систематизацію інформації.

Виклад основного матеріалу. Антропогенно зумовлена трансформація природного навколишнього середовища та перетворення його на сукупність природно-антропогенних техногенних систем є неминучим наслідком нераціонального (як і, на жаль, більшості існуючих форм раціонального) природокористування та функціонування соціально-економічних інститутів, що формують структуру сучасної цивілізації. Однією з форм запобігання руйнуванню природного середовища є створення необхідної для підтримання загальної стійкості мережі природоохоронних об'єктів, що розташовуються в межах частково збережених ландшафтів. Об'єкти природно-заповідного фонду є естетично та рекреаційно атрактивними. Рекреаційна атрактивність зумовлює рекреаційну дигресію. Природно-заповідні об'єкти у межах басейнів або на прибережних територіях малих річок, займають незначні площі, відповідно вони найбільш чутливі до рекреаційної дигресії. Таким чином, для оптимізації рекреаційного освоєння та мінімізації дигресії необхідно оцінити їх рекреаційну ємність.

Турійська територіальна громада (рис.1.) одна з 23 громад Ковельського району, утворена на підставі норм Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [17] 02 березня 2017 р. шляхом об'єднання Турійської селищної та 14 сільських рад, сучасних меж громада набула після 25.10.2020 р. внаслідок укрупнення території. На сьогодні, її площа становить 869,0 км², в межах якої проживає 18 451 особа (станом на 01.01.2022 р.). Густота населення – 21,23 ос./км². У громаді налічується 52 населених пункти: сс. Блаженик, Бобли, Вербичне, Волиця, Гаруша, Дожба, Дольськ, Дуліби, Задиби, Клюськ, Кульчин, Купичів, Кустичі, Липа, Літин, Ловища, Маковичі, Мировичі, Мокрець, Молодівка, Мочалки, Нири, Новий Двір, Обенижі, Озеряни, Оса, Осекрів, Осереби, Осьмиговичі, Охотники, Перевали, Пересіка, Поляна, Радовичі, Растів, Ревушки, Свинарин, Селець, Серебряниця, Серкізів, Синявка, Соловичі, Ставок, Сушибаба, Тагачин, Торговище, Туличів, Туричани, Турія, Туропин, Чорніїв. Адміністративним центром громади є смт Турійськ. Утворено 14 старостинських округів: Боблівський, Дольський, Дулібівський, Клюський, Кульчинський, Купичівський, Маковичівський, Мокрецький, Новодвірський, Озерянський, Перевалівський, Селецький, Соловичівський, Туличівський. Турійська територіальна громада розташована у південно-західній частині Волинської області. Межує на півночі з Ковельською та Луківською громадами, на північному заході – з Вишнівською, на заході і південному заході – з Оваднівською, на північному сході із Колодяжненською, на півдні – із Затурцівською, на півдному сході – із Доросинівською громадами Волинської області, [3–4; 10; 15 20].

Територіальна громада має досить потужний природний рекреаційний потенціал, що формується завдяки сприятливим кліматичним умовам, різноманіттю природних ресурсів та природно-заповідних територій.

Кліматичні умови і ресурси сприятливі для здійснення рекреації і туризму впродовж року. Середньорічні температури: зимова (-5,0 °С), літня (+19,0 °С). Кількість опадів 500–600 мм. Варто відмітити, що період літньої рекреації дещо менший, ніж на решті території України [10;12; 15; 24].

Клімат характеризується м'якою зимою та нестійкими морозами, теплим літом, затяжними опадами восени та весною у вигляді дощу. Кліматичні умови сприятливі для здійснення рекреації й туризму впродовж року: у травні-серпні – для активного й пасивного відпочинку, кліматолікування, взимку – для організації зимових видів туризму і активного відпочинку в холодний період (триває близько 60 днів) [10; 15; 20; 24].

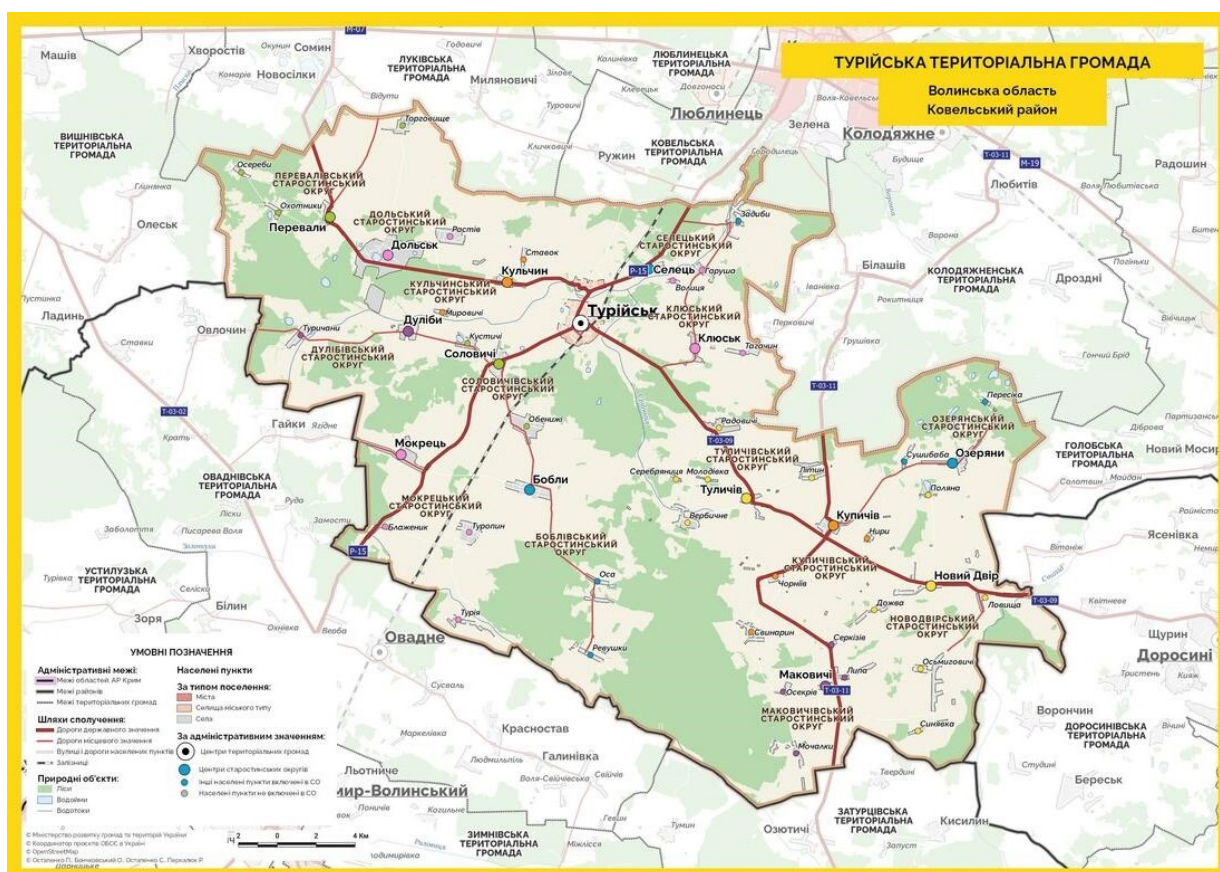

Рис.1. Турійська територіальна громада [4; 20]

Серед водних потоків, що формують гідрографічну мережу територіальної громади, виділяють вісім річок, з них шість головних (табл. 1), що відносяться до басейну правих приток р. Прип'ять: р. Турії та р. Стоходу,

які можуть використовуватися для сплавів на каное й байдарках, Найбільшими серед них є Турія, Стохід, Рокитниця, Неретва, Туричанка, Кульчин, Срібниця, СТ-4 (ліва притока р.Турія), СС-5 (ліва притока р. Стохід), СС-5-1 (ліва притока р. Стохід) [4; 7; 12; 15–17].

Таблиця 1

**Основні морфометричні показники головних річок
Турійської ТГ Волинської області [10; 19]**

Назва річки	Куди впадає (басейн головної річки)	Довжина річки, км	Площа водозбору, км ²
Кульчин	Турія	14,0	91,5
Срібниця	Турія	15,5	93,8
СТ-4 (ліва притока р.Турія)	Турія	12,0	27,6
Стохід	Прип'ять	191,0	3 129,0
Туричанка	Турія	10,0	31,0
Турія	Прип'ять	188,0	2 900,0

У межах Турійської ТГ протікає вісім малих (довжиною менше 50 км) річок загальною довжиною 51,5 км, сумарна площа їх басейнів водозбору становить 243,9 км².

Водоймами замкнутого типу є ставки та 33 озера: Бабине, Городжене, Святе, Дольське, б/н с. Растів, Народне, Туричанське, Батинське, Волове око, Клюське, Тагачинське, Бенедиктове, Болотне, Данилове (Гняльбище), Зміїнець, Микиштет – I (Зошине), Микиштет – II (Панське), Озерянське, Пісочне, Щуче, Перевірське (Олендерське), Бережне, Мишно, Велище, Рудно, Селище, Срібниця, Черепаха, Окунін, Турійське, Неретва, Велике, Мале, Охитники. Їх загальна площа становить понад 238,34 га, об'єм водної маси – 43,08 млн м², заозереність території – 0,3 % [1; 5; 10–11; 15; 19–20; 22–24].

Наявні водні об'єкти Турійської громади є привабливими для використання в рекреації, а саме для короткотермінового відпочинку (купання, занять водним туризмом, плавання на човнах, рибальства) та екологічного пізнання природи (дослідження біорізноманіття територій ПЗФ). Водні ресурси ТГ мають достатній нереалізований потенціал і можуть служити основою для спорудження на їх берегах будинків і баз відпочинку, пансіонатів, створення рекреаційних зон короткочасного відпочинку. Доволі привабливою в інвестиційному плані є довготривала оренда водних плес з метою вирощування цінних видів риби, раків, а відтак – перспективного розвитку рибальського туризму [6; 13; 24].

Потужну роль для сталого розвитку Турійської ТГ відіграє наявний в її межах природно-заповідний фонд, що сформований згідно норм Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [18]. За даними Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА [25], в межах громади знаходиться 13 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, загальною площею 12 018,9 га. До них належать: 10 заказників (11 984,3 га), серед яких три лісових, п'ять загальнозоологічних, два гідрологічних; пам'ятка природи (0,8 га); заповідне урочище (25,4 га); парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва (8,4 га). Водночас слід зазначити, що об'єкти ПЗФ наявні в межах ряду басейнів малих річок зокрема більшість об'єктів зосереджена в басейнах рр. Кульчин та Срібниця. У межах басейнів цих річок знаходяться чотири об'єкти ПЗФ, що мають статус заказників місцевого значення, загальною площею 2 499,1 га, що складає 20,8 % заповідної території Турійської ТГ (табл.2). Серед них лісові заказники «Кульчинська соснина» і «Кошляк Радовичівський» та загальнозоологічні – «Бобли» і «Соловичівський». Усі природоохоронні об'єкти утворені за часів незалежності України, у 90-х роках ХХ ст. (табл.2) [2; 5; 7–9; 15–16; 22; 24].

Таблиця 2

Об'єкти природно-заповідного фонду басейну р. Срібниця [8–9; 16]

Назва об'єкта	Місце знаходження	Площа, га	Нормативний документ, орган, що утворив та дата утворення
<i>Лісовий заказник</i>			
«Кошляк Радовичівський»	Радовичівське лісництво ДП «Турійське ЛГ»	689,0	Розпорядження Представника Президента України від 26.05.1992 р. № 132
«Кульчинська соснина»	Турійське лісництво ДП «Турійське ЛГ»	51,7	Рішення Виконавчого комітету Волинської обласної ради від 31.10.1991 р. № 226.
<i>Загальнозоологічні заказники</i>			
«Бобли»	Турійське лісництво ДП «Турійське ЛГ»	432,0	Розпорядження Волинської обласної ради від 03.03.1993 р. № 18-р.
«Соловичівський»	Турійське лісництво ДП «Турійське ЛГ»	1326,0	Розпорядження Представника Президента України від 26.05.1992 р. № 132

З табл. 2 видно, що переважаючими природоохоронними територіями є загальнозоологічні заказники, вони складають 70,3 %, а лісові лише 29,7 % ПЗФ земель. Всі наявні об'єкти ПЗФ мають площу, яка перевищує 50,0 га, що свідчить про високі якісні характеристики досліджуваної території.

У лісовому заказнику «Кошляк Радовичівський» (рис.2.) під охороною перебувають високобонітетні сосново-березові насадження I групи лісів: захисні смуги, де росте понад 350 видів флори, зокрема й лілія лісова *Lilium martagon* – включена до Червоної книги України. Тут мешкають лісові види земноводних, плазунів, птахів і ссавців, зокрема, заєць сірий *Lepus europaeus*, кабан дикий *Sus scrofa*, сарна європейська *Capreolus capreolus*, куниця лісова *Martes martes*, вивірка звичайна *Sciurus vulgaris*. Заказник є місцем гніздування різних видів дятлоподібних *Piciformes*, соколоподібних *Falconiformes*, совоподібних *Strigiformes*, куроподібних *Galliformes* птахів [1–2].

Рис. 2. Лісовий заказник «Кошляк Радовичівський» [16]

Лісовий заказник «Кульчинська соснина» (рис.3.) охороняє лісові насадження рекреаційного призначення сосни звичайної *Pinus sylvestris* на околиці с. Кульчин [2; 8–9; 16].

Рис. 3. Лісовий заказник «Кульчинська соснина» [16]

Для загальнозоологічного заказника «Бобли» (рис.4.) основною метою утворення є охорона різновікових насаджень 1–2 бонітету сосни звичайної *Pinus sylvestris* з домішкою дуба черешчатого *Quercus robur*, берези бородавчатої *Betula pendula*, а також вільхи клейкої *Alnus glutinosa*. Територія є сприятливою для існування лося *Alces alces*, кабана дикого *Sus scrofa*, зайця сірого *Lepus europaeus*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*, сарни європейської *Capreolus capreolus*, куниці лісової *Martes martes*, борсука лісового *Meles meles*, великого різноманіття совоподібних *Strigiformes*, горобцеподібних *Passeriformes*, дятлоподібних *Piciformes*, соколоподібних *Falconiformes* птахів. Також тут трапляються рідкісні види, що перебувають під охороною ЧКУ, СІТЕС, Бернської, Боннської конвенцій, Угодою АЕВА, – лелека чорний *Ciconia nigra* та журавель сірий *Grus grus* [2; 8–9; 16].

Рис. 4. Загальнозоологічний заказник «Бобли» [16]

У загальнозоологічному заказнику «Соловичівський» (рис.5.) під охороною перебувають сосново-березові насадження з домішкою ялини європейської *Picea abies*, дуба черешчатого *Quercus robur*, вільхи чорної *Alnus glutinosa*, осики звичайної *Populus tremula*, граба звичайного *Carpinus betulus*. Тут мешкає близько 20 видів ссавців: кабан дикий *Sus scrofa*, лось *Alces alces*, куниця лісова *Martes martes*, заєць-русак *Lepus europaeus*, вивірка звичайна *Sciurus vulgaris*, сарна європейська *Capreolus capreolus*, а також понад 50 видів птахів: дятлоподібних *Piciformes*, совоподібних *Strigiformes*, горобцеподібних *Passeriformes*, куроподібних *Galliformes*. Є рідкісні види, включені до ЧКУ і міжнародних переліків, зокрема: журавель сірий *Grus grus*, лелека чорний *Ciconia nigra* [2; 8–9; 16].

Рис. 5. Загальнозоологічний заказник «Соловичівський» [16]

Для забезпечення стійкого довготривалого функціонування об'єктів ПЗФ необхідно вжити ряд заходів і дотримуватись певних вимог: 1) істотно підвищити рівень охорони найбільш збережених частин території об'єктів ПЗФ; 2) здійснити зонування територій; 3) зменшити частку земель, доступних для обмеженого господарського використання; 4) локалізувати рекреаційну дигресію шляхом виокремлення екологічних стежок та маршрутів із одночасною заборонаю стаціонарних закладів розміщення, що передбачають будівельні роботи; 5) розширити межі наявних об'єктів ПЗФ; 6) науково обґрунтувати утворення нових об'єктів ПЗФ; 7) створити екологічні служби на рівні Турійської ТГ; 8) управління об'єктами ПЗФ здійснювати колегіально екологічною службою Турійської ТГ та спеціальною науковою комісією (куратором об'єкта, зокрема й від ВНУ імені Лесі Українки), пріоритетом якої буде збереження об'єкта ПЗФ; 9) порушити перед відповідними державними органами питання підвищення статусу наявних об'єктів ПЗФ місцевого значення до загальнодержавного; 10) внести наявні об'єкти ПЗФ до місцевих та регіональних туристсько-рекреаційних маршрутів; 11) забезпечити інформування місцевого населення про цінність об'єктів ПЗФ, що є надзвичайно важливим чинником; 12) здійснювати просвітницьку діяльність для формування суспільної проактивної екологічної позиції [1; 13; 15; 21; 24].

Природний рекреаційний потенціал об'єктів ПЗФ відповідає рекреаційній ємності території, що вони займають. Згідно з Державними будівельними нормами України «Планування і забудова територій ДБН Б.2.2-12:2018», максимально допустиме одночасне рекреаційне навантаження (ємність) по всій території для національних природних парків становить 0,2 ос./га, регіональних

ландшафтних парків – 0,5 ос./га, лісів Лісового фонду – 3 ос./га. Згідно з «Методичними рекомендаціями щодо визначення максимального рекреаційного навантаження природних комплексів і об'єктів у межах природно-заповідного фонду України за зонально-регіональним розподілом», для лісових ландшафтів V стадії дигресії та 5-го ступеня ландшафтної стійкості рекреаційна ємність становить 0,8 ос.·год/га. Також існує норматив допустимого рекреаційного навантаження на підзону регульованої заповідності зони національного природного парку, що становить <0,1 ос./га та 0,8 ос.·год/га. Таким чином, одночасна рекреаційна ємність Турійської ТГ із врахуванням потенційно низької стійкості ландшафтів, що особливо характерно для відносно малих за площею об'єктів ПЗФ становить (за норми 0,1 ос./га та 0,8 ос.·год/га) – 1202 особи, а добова рекреаційна ємність – 9615 ос.·год або умовно 401 особа з тривалістю перебування 24 години за добу. Рекреаційна ємність об'єктів ПЗФ малих річок громади досягає 250 осіб, добова – 2000 ос.·год (умовно 83 особи).

Висновки. Турійська ТГ характеризується недостатнім рівнем заповідності – 13,8 %. Площа кожного з цих об'єктів ПЗФ перевищує 50 га, яка вважається достатнім мінімумом для підтримання їх довготривалого існування та забезпечення екологічної стійкості, відповідно й збереження біологічного різноманіття, але ще необхідне подальше розширення охоплення території за межі існуючих об'єктів ПЗФ. Рекреаційну ємність ПЗФ для уникнення перевантаження та інтенсифікації процесів рекреаційної дигресії рекомендуємо розраховувати, використовуючи існуючі максимально жорсткі нормативи рекреаційного навантаження – 0,1 ос./га і навіть менше. Подальше детальне вивчення рекреаційного потенціалу територіальної громади дозволить ефективно організувати рекреацію і туризм, щоб забезпечити умови для сталого розвитку.

Література:

1. Боярин М. В., Нетробчук І. М. Екологічний стан поверхневих вод басейну річки Стохід. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*: зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2017. № 3–4 (28). С. 120–129.
2. Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства. URL: <https://lisvolyn.gov.ua/> (дата звернення 02.05.2023).
3. Головне управління статистики у Волинській області URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 05.05.2023).
4. Децентралізація влади. URL <http://decentralization.gov.ua/region/item> (дата звернення 04.05.2023).
5. Екологічний паспорт Турійського району. URL <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-rasport-turiyskogo-rayonu/> (дата звернення 05.04.2023).
6. Каліновський Д. Рекреаційна привабливість природних водойм Волинської області і можливості їх використання в рекреації та туризмі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки*. 2013. № 6. С. 43–47.

7. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В., Качаровський Р. Є. Охорона болотних екосистем у мережі природно-заповідного фонду Волинської області. *Шацьке поозер'я в контексті змін клімату* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., присв. 70-річчю від дня нар. проф. Петліна В. М., с. Світязь, 1–3 жовтн. 2021 р. / за заг. ред. В.О.Фесюка. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2021. С. 15–21.
8. Карпюк З. К., Фесюк В. О. *Природоохоронні мережі Волинської області: монографія*. Луцьк : видавництво «Терен», 2021. 212 с.
9. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог Київ, 2018. 136 с.
10. Ковельська РДА. URL <http://koveladm.gov.ua/> (дата звернення 04.05.2023).
11. Мельник О. В., Чижевська Л. Т., Полянський С. В., Качаровський Р. Є. Рекреаційний потенціал природно-заповідних об'єктів басейну р. Неретва. *Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети*: матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (24–25 червня 2022 р., м. Житомир.). Житомир, 2022. С. 83–86.
12. Мельничук М. А., Мороз М. М., Павловська Т. С. Термічний режим повітря у басейні р. Стохід. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень* : матер. XV Міжнар. наук.-практ. конфер. аспірантів і студентів (12–13 травня 2021 року, м. Луцьк). Луцьк : Вежа-Друк, 2021. С. 116–121.
13. Петлін В. М., Фесюк В. О., Карпюк З. К. Регіональна екомережа Волинської області. Український географічний журнал. 2021. № 2. С. 31–41. DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2021.02.031>
14. Полетаєва Л. М., Сафранов Т. А. Рекреаційна ємність території деяких національних природних парків України. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*. Вип. 35. 2021. С. 105–114. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2021-35-10>
15. Полянський С. В., Карпюк З. К., Чижевська Л. Т., Мельник О. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Особливості природно-рекреаційного потенціалу Турійської територіальної громади Волинської області. *Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research*: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Відень, Австрія – м. Вінниця, Україна 24 грудн. 2021 р. *International scientific journal «Grail of Science»*. № 11 (December, 2021) / ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія), 2021. С. 638–646.
16. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 04.05.2023).
17. Про добровільне об'єднання територіальних громад Закон України № 157–VIII від 05 лютого 2015 р. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення 02.05.2023).
18. Про природно-заповідний фонд України № 2456-XII від 16 червня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12> (дата звернення 03.05.2023).
19. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 05.05.2023).
20. Турійська територіальна громада URL: <http://turiyska.gromada.org.ua/> (дата звернення 04.05.2023).
21. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/> (дата звернення 02.05.2023).
22. Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Качаровський Р. Є. Павлушенко М. О. Об'єкти ПЗФ басейну р. Срібниця як рекреаційний потенціал регіону. *Географія та туризм*: матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. (26 лютого 2021 року). Харків, 2021. С. 210–216.

23. Чижевська Л. Т., Лавренчук О. М., Качаровський Р. Є., Карпюк З. К., Антипюк О. В. Оцінка сучасного стану водних ресурсів Волині. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* (11–12 квітн. 2019 р.). Луцьк, 2019. С. 98–101.

24. Чир Н. В., Качаровський Р. Є., Павлушенко М. О. Оцінка сучасного стану та перспектив модернізації туристичної інфраструктури в умовах розвитку окремих об'єднаних територіальних громад Турійського району Волинської області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Географічні науки»*. 2017. № 9 (358). С. 94–100.

References:

1. Boiaryn M. V., & Netrobchuk I. M. (2017). Ekolohichniy stan poverkhnevyykh vod baseinu richky Stokhid [Ecological condition of the surface waters of the Stokhid river basin]. *Liudyna ta dovkillia. Problemy neoekologii [Man and environment. Problems of neoecology: coll. of science]* № 3-4 (28). pp. 120-129. [in Ukrainian].

2. Volynske oblasne upravlinnia lisovoho ta myslyvskoho hospodarstva. [Volyn Regional Department of Forestry and Hunting]. Retrieved from <https://lisvolyn.gov.ua>. [in Ukrainian].

3. Holovne upravlinnia statystyky u Volynskii oblasti. [Main Department of Statistics in Volyn Oblast] Retrieved from <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

4. Detsentralizatsiia vlady. [Decentralization of power.] Retrieved from <http://decentralization.gov.ua/region/item> [in Ukrainian].

5. Ekolohichniy pasport Turiiskoho raionu. [Environmental passport of the Turiya district.]. Retrieved from: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-turiyskogo-rayonu/> [in Ukrainian].

6. Kalinovskiy D. (2013). Rekreatsiina pryvablyvist pryrodnykh vodoim Volynskoi oblasti ta mozhlyvosti yikh vykorystannia v rekreatsii ta turyzmi [Recreational attractiveness of natural reservoirs of Volyn region and possibilities of their use in recreation and tourism] *Visn. Skhidnoievrop. nats. un-tu imeni Lesi Ukrainky. [Visn. Eastern Europe. nat. Lesya Ukrainka University.]* Vyp. 6 (255). [in Ukrainian].

7. Karpiuk Z. K., Fesiuk V. O., Antypiuk O. V., & Kacharovskiy R. Ye. (2021). *Okhorona bolotnykh ekosystem u merezhi pryrodno-zapovidnoho fondu Volynskoi oblasti [Protection of swamp ecosystems in the network of nature reserve fund of Volyn region.]. Shatske poozeria v konteksti zmin klimatu [The Shatsk Lake District in the context of climate change]: materialy VI Mizhnar. nauk.-prakt. konf., Lutsk, [in Ukrainian].*

8. Karpiuk Z. K., & Fesiuk V. O. (2021). *Pryrodookhoronni merezhi Volynskoi oblasti: monohrafiia [Nature protection networks of Volyn region: monograph.]. Lutsk : [in Ukrainian].*

9. Karpiuk, Z. K., Fesiuk, V. O., & Antypiuk, O. V. (2018). *Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti : albom-kataloh. [Nature reserve fund of Volyn region: album-catalog.]. Kyiv [in Ukrainian].*

10. Kovel'ska raionna derzhavna administratsiia. [Kovel District State Administration] Retrieved from <http://koveladm.gov.ua> [in Ukrainian].

11. Melnyk O. V., Chyzhevska L. T., Polianskyi S. V., & Kacharovskiy R. Ye. (2022). *Rekreatsiyni potentsial pryrodno-zapovidnykh ob'ektiv baseinu r. Neretva [Recreational potential of nature-reserved objects of the Neretva river basin.]. Turyzm: mizhnarodnyi dosvid ta natsionalni priorytety [Tourism: international experience and national priorities.]: mater. Vseukr. nauk.-prakt. internet-konf. Zhytomyr [in Ukrainian].*

12. Melnychuk M. A., Moroz M. M., & Pavlovska T. S. (2021). *Termichniy rezhym povitria u baseini r. Stokhid [The thermal regime of the air in the basin of the Stokhid River.]. Moloda nauka Volyni: priorytety ta perspektyvy doslidzhen [Young science in Volyn: research priorities and perspectives] : mater. XV Mizhnar. nauk.-prakt. konfer. Lutsk. [in Ukrainian].*

13. Petlin V. M., Fesiuk V. O., & Karpiuk Z. K. (2021). Rehionalna ekomerezha Volynskoi oblasti [Regional eco-network of the Volyn region.]. *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal* [Ukrainian Geographical Journal]. № 2. pp. 31–41. [in Ukrainian].
14. Poletaieva L. M., & Safranov T. A. (2021). Rekreatsiina yemnist terytorii deiakykh natsionalnykh pryrodnykh parkiv Ukrainy [Recreational capacity of the territories of some national natural parks of Ukraine]. *Liudyna ta dovkillia. Problemy neoekologii* [Man and environment. Problems of neoecology.]. Vyp. 35. pp. 105–114. [in Ukrainian].
15. Polianskyi S.V., Karpiuk Z. K., Chyzhevska L. T., Melnyk O.V., Kacharovskiy R. Ye., & Antypiuk O. V. (2021). *Osoblyvosti pryrodno-rekreatsiinoho potentsialu Turiiskoi terytorialnoi hromady Volynskoi oblasti* [Peculiarities of the natural and recreational potential of the Turiya territorial community of the Volyn region.]. Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research [Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research]: mater. II Mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Viden, Avstriia – m. Vinnytsia, [in Ukrainian & in Avstriia].
16. Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti. [Nature Reserve Fund of Volyn Region] Retrieved from <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> [in Ukrainian].
17. Zakon Ukrainy «Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad» [Law of Ukraine «On Voluntary Association of Territorial Communities»] № 157-VIII vid 05 liutoho 2015 r. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>. [in Ukrainian].
18. Zakon Ukrainy «Pro pryrodno-zapovidnyi fond Ukrany» [Law of Ukraine «On the Nature Reserve Fund of Ukraine»] № 2456-XII vid 16 chervnia 1992 roku. URL: zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12>. [in Ukrainian].
19. Rehionalnyi ofis vodnykh resursiv u Volynskii oblasti. [Regional office of water resources in Volyn region]. Retrieved from <https://vodres.gov.ua/>. [in Ukrainian].
20. Turiiska terytorialna hromada. [Turiya territorial community]. Retrieved from: <http://turiyska.gromada.org.ua/> [in Ukrainian].
21. Upravlinnia ekologii ta pryrodnykh resursiv Volynskoi ODA. [Department of Ecology and Natural Resources of Volyn Regional State Administration]. Retrieved from <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1> [in Ukrainian].
22. Chyzhevska L. T., Karpiuk Z. K., Kacharovskiy R. Ye. & Pavlushenko M. O. (2021). *Obiekty PZF baseinu r. Sribnytsia yak rekreatsiinyi potentsial rehionu* [Objects of the NRF of the Sribnytsia river basin as a recreational potential of the region.]. *Heohrafiia ta turyzm* [Geography and tourism]: mater. IV Vseukr. nauk.-prakt. konf. Kharkiv. [in Ukrainian].
23. Chyzhevska L. T., Lavrenchuk O. M., Kacharovskiy R. Ye., Karpiuk Z. K., & Antypiuk O. V. (2019). *Otsinka suchasnoho stanu vodnykh resursiv Volyni*. [Assessment of the current state of water resources in Volyn.]. *Suspilno-heohrafichni chynnyky rozvytku rehioniv* [Socio-geographical factors of regional development]: materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. inter.-konf. Lutsk. pp. 98–101. [in Ukrainian].
24. Chyr N. V., Kacharovskiy R. Ye., & Pavlushenko M. O. (2017). *Otsinka suchasnoho stanu ta perspektyv modernizatsii turystychnoi infrastruktury v umovakh rozvytku okremykh obiednanykh terytorialnykh hromad Turiiskoho raionu Volynskoi oblasti* [Assessment of the current state and prospects for the modernization of tourist infrastructure in the context of the development of certain united territorial communities of the Turiya district of the Volyn region]. *Naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Seriiia «Heohrafichni nauky»* [Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka East European National University. Series «Geographic Sciences»]. № 9 (358). pp. 94–100. [in Ukrainian].

Vydavatel:
Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, České republika

Magazín
Věda a perspektivy

№ 5(24) 2023

Podepsáno k tisku ze dne 23. Smět 2023

Formát 60x90/8. Ofsetový papír a tisk

Headset Times New Roman.

Mysl. tisk. oblouk. 8.2. Náklad 100 kopií.